

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

Факультет педагогічної освіти

Кафедра дошкільної освіти

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор

науково-методичної  
та навчальної роботи

Олексій ЖИЛЬЦОВ

\_\_\_\_\_ 2023 року



## РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

### ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ДОШКІЛЬНІЙ ОСВІТІ

для студентів

спеціальності 013 Початкова освіта

рівня вищої освіти першого (бакалаврського)

освітньої програми 013.00.01 Початкова освіта



Київ-2023

Розробник:

Гаращенко Лариса Василівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри дошкільної освіти.

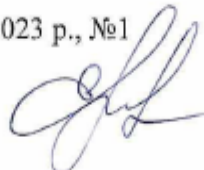
Викладачі:

Гаращенко Лариса Василівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри дошкільної освіти, Карнаухова Антоніна Валеріївна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри дошкільної освіти.

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри дошкільної освіти.

Протокол від «08» лютого 2023 р., №1

Завідувач кафедри



Олена ПОЛОВІНА

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми 013.00.01 Початкова освіта першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

«08» лютого 2023 р.

Гарант освітньо-професійної програми 013.00.01 Початкова освіта першого (бакалаврського) рівня вищої освіти



Геннадій БОНДАРЕНКО

Робочу програму перевірено

«09» 02 20\_\_ р.

Заступник декана Факультету педагогічної освіти з науково-методичної та навчальної роботи



Леся КУЗЕМКО

Пролонговано:

на 20\_\_ / 20\_\_ н.р.

, «\_\_» \_\_\_\_\_ 20\_\_ р., протокол №

на 20\_\_ / 20\_\_ н.р.

, «\_\_» \_\_\_\_\_ 20\_\_ р., протокол №

### 1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни	вибіркова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	4/120	4/120
Курс	3	3
Семестр	6	6
Кількість змістових модулів з розподілом:		
Обсяг кредитів	4	4
Обсяг годин, в тому числі:	120	120
Аудиторні	56	16
Модульний контроль	8	-
Семестровий контроль	30	
Самостійна робота	26	104
Форма семестрового контролю	екзамен	екзамен

### 2. Мета і завдання навчальної дисципліни

*Мета навчальної дисципліни:* забезпечити кваліфікаційну компетентність майбутніх фахівців у збереженні та зміцненні здоров'я дітей; сприяти світоглядному переосмисленню пріоритетності даного напрямку.

*Завдання навчальної дисципліни:*

- оволодіння майбутніми педагогами основними поняттями, завданнями та змістом навчальної дисципліни;
- формування стійкого інтересу до навчальної дисципліни;
- формування педагога дошкільного фаху зі світоглядними позиціями, професійними морально-етичними, оздоровчими поведінковими навичками і особистісними потребами та переконаннями у першочерговості реалізації оздоровчих завдань;
- формування практичних умінь і навичок виконання фізичних вправ та проведення різних форм фізкультурно-оздоровчої діяльності;
- забезпечення оптимальних умов для навчання, діяльності, відпочинку та процесів життєдіяльності дітей з урахуванням вимог, що ставляться до охорони їхнього життя і здоров'я, індивідуальних особливостей

фізичного розвитку; створення здоров'язбережувального середовища в групах дітей раннього і дошкільного віку.

Освітній зміст та виховна спрямованість курсу мають на меті формування у студентів загальних і фахових компетентностей.

*Інтегральна компетентність:* здатність самостійно та комплексно розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі розвитку, навчання і виховання дітей раннього та дошкільного віку із застосуванням теорії та методики дошкільної освіти в типових і невизначених умовах системи дошкільної освіти

*Додаткові спеціальні (фахові) компетентності:*

ДСК-2.1. Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку базових якостей особистості (довільність, самостійність, креативність, ініціативність, свобода поведінки, самосвідомість, самооцінка, самоповага).

ДСК-2.2. Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку мовлення як засобу спілкування і взаємодії з однолітками і дорослими.

ДСК-2.3. Здатність до навчання дітей раннього і дошкільного віку суспільно визнаних морально-етичних норм і правил поведінки, поваги до національних традицій, звичаїв, народних символів.

ДСК-2.4. Здатність до формування у дітей раннього і дошкільного віку навичок безпечної поведінки і діяльності в побуті, природі і довкіллі.

ДСК-2.5. Здатність до фізичного розвитку дітей раннього і дошкільного віку, корекції і зміцнення їхнього здоров'я засобами фізичних вправ і рухової активності, навичок здорового способу життя.

ДСК-2.6. Здатність до організації і керівництва ігровою, художньо-мовленнєвою і художньо-продуктивною діяльністю дітей раннього і дошкільного віку.

### **3. Результати навчання за дисципліною**

У процесі вивчення курсу студенти мають набути такі навчальні результати:

ДПР-2.1. Планувати і здійснювати освітню роботу відповідно до програми в тісному контакті з іншими вихователями та спеціалістами установи, вести документацію.

ДПР-2.2. Проводити корекційно-розвиваючу роботу з дітьми раннього і дошкільного віку.

ДПР-2.3. Планувати роботу з батьками з питань виховання дітей у сім'ї, залучати їх до активної співпраці.

#### 4. Структура навчальної дисципліни

##### Тематичний план для денної форми навчання

Назви змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт			
		Аудиторна:			Самостійна
		Лекції	Семінарські	Практичні	
<b>Змістовий модуль 1. Особливості методики використання засобів фізичного виховання та здоров'язбереження дітей дошкільного віку</b>					
Тема 1. Технології навчання дітей вправ на орієнтування у просторі, загальнорозвивальних вправ, основних рухів	12	2	2	4	4
Тема 2. Ігрові технології у системі фізичного виховання дітей дошкільного віку	12	2	2	4	4
Модульний контроль	2	-	-	-	-
Разом	<b>26</b>	<b>4</b>	<b>4</b>	<b>8</b>	<b>8</b>
<b>Змістовий модуль 2. Психолого-педагогічні основи технології реалізації фізичного виховання та оздоровлення дошкільників</b>					
Тема 3. Технології реалізації фізкультурно-оздоровчих заходів у розпорядку життєдіяльності дітей в ЗДО	14	2	2	6	4
Модульний контроль	2	-	-	-	-
Тема 4. Технології проведення занять з фізичної культури в ЗДО	16	4	2	6	4
Модульний контроль	2	-	-	-	-
Тема 5. Технології забезпечення рухової активності дітей дошкільного віку у повсякденній життєдіяльності	12	2	2	4	4
Разом	<b>46</b>	<b>8</b>	<b>6</b>	<b>16</b>	<b>12</b>
<b>Змістовий модуль 3. Організація фізичного виховання та здоров'язбереження в ЗДО</b>					
Тема 6. Планування та облік роботи з фізичного виховання в ЗДО	6	-	-	4	2

Тема 7. Руховий режим у ЗДО. Інноваційні технології у системі фізичного виховання та оздоровлення дітей дошкільного віку	6	2	2	-	2
Модульний контроль	2	-	-	-	-
Тема 8. Проблеми фізичної підготовки дітей до навчання у школі	4	-	2	-	2
Разом	<b>18</b>	<b>2</b>	<b>4</b>	<b>4</b>	<b>6</b>
Семестровий контроль	<b>30</b>				
Модульний контроль	<b>8</b>				
Усього	<b>120</b>	<b>14</b>	<b>14</b>	<b>28</b>	<b>26</b>
<b>Теми, винесені на самостійне вивчення</b>					
1. Етнос і культура: відображення історико-філософських підходів до здоров'я в традиції українського народу					
2. Вікові особливості дітей раннього та дошкільного віку					

### Тематичний план для заочної форми навчання

Назви змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт			
		Аудиторна:			Самостійна
		Лекції	семінарські	практичні	
<b>Змістовий модуль 1. Особливості методики використання засобів фізичного виховання та оздоровлення дітей дошкільного віку</b>					
Тема 1. Ігрові технології у системі фізичного виховання дітей дошкільного віку	28	-	2	2	24
<b>Змістовий модуль 2. Психолого-педагогічні основи технології реалізації фізичного виховання та оздоровлення дошкільників</b>					
Тема 2. Технології проведення фізкультурно-оздоровчих заходів з дітьми дошкільного віку	24	2	-	2	20
Тема 3. Технології проведення занять з фізичної культури в ЗДО	28	2	-	2	24
Тема 4. Технології забезпечення рухової активності дітей дошкільного віку у повсякденній життєдіяльності	20	-	-	2	18
<b>Змістовий модуль 3. Організація фізичного виховання та оздоровлення дітей дошкільного віку</b>					
Тема 5. Руховий режим у ЗДО. Інноваційні технології у системі фізичного виховання та оздоровлення дітей дошкільного віку	14	-	2	-	12
Тема 6. Проблеми фізичної підготовки дітей до навчання у школі	6	-	-	-	6
<b>Разом</b>	<b>120</b>	<b>4</b>	<b>4</b>	<b>8</b>	<b>104</b>
<b>Теми, винесені на самостійне вивчення</b>					
1. Вікові особливості дітей раннього та дошкільного віку					
2. Зміст і методика навчання дітей дошкільного віку вправ на орієнтування у просторі					

3. Зміст і методика навчання дітей дошкільного віку загальнорозвивальних вправ
4. Зміст і методика навчання дітей основних рухів

## 5. Програма навчальної дисципліни

### ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1 ОСОБЛИВОСТІ МЕТОДИКИ ВИКОРИСТАННЯ ЗАСОБІВ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ТА ОЗДОРОВЛЕННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

#### Лекція 1

##### **Зміст і методика навчання дітей вправ на шиккування і перешиккування**

Гімнастика як засіб фізичного виховання дітей дошкільного віку. Загальна характеристика вправ на шиккування та перешиккування. Види вправ на шиккування та перешиккування. Методика навчання дітей вправ на шиккування та перешиккування у різних вікових групах.

Загальна характеристика та класифікація загальнорозвивальних вправ. Зміст і методика навчання загальнорозвивальних вправ дітей різних вікових груп. Правила запису загальнорозвивальних вправ. Вимоги до складання комплексів загальнорозвивальних вправ. Використання предметів. Методи та прийоми навчання загальнорозвивальних вправ у різних вікових групах. Використання загальнорозвивальних вправ у різних формах роботи з фізичного виховання.

Види основних рухів та їх характеристика (ходьба, біг, лазіння, стрибки, метання, вправи у рівновазі). Техніка основних рухів та її особливості в дошкільному віці. Методика навчання основних рухів дітей різних вікових груп. Використання підготовчих та допоміжних вправ. Способи організації дітей для виконання основних рухів. Прийоми страхування та попередження травматизму. Ускладнення засобів в різних вікових групах відповідно до вікових можливостей дітей та завдань рухової підготовленості. Порівняльний аналіз альтернативних програм навчання та виховання дітей дошкільного віку з відповідних розділів.

*Основні поняття теми:* гімнастика, вправ на шиккування та перешиккування, загальнорозвивальні вправи, основні рухи, методи і прийоми навчання.



*Базисні компетенції з теми:*

- знати вимоги та вміти складати комплекси загальнорозвивальних вправ для дітей різних вікових груп;
- володіти методикою навчання загальнорозвивальних вправ дітей різних вікових груп;
- знати та вміти виконувати всі види вправ на шиккування та перешикування у різних вікових групах;
- володіти методикою навчання дітей вправ на шиккування та перешикування у різних вікових групах;
- знати види і способи основних рухів, володіти технікою виконання всіх основних рухів;
- знати специфіку навчання дітей рухових дій у різних вікових групах;
- вміти здійснювати чіткий показ і пояснення рухових дій;
- володіти навичками оцінювання рухових умінь дітей.

**Література:**

1. Вільчковський Е. С. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку : навч. посіб. Суми : Університет. кн., 2019. 428 с

**Семінарське заняття 1**

**Гімнастика у навчанні дітей дошкільного віку фізичних вправ**

**План заняття:**

1. Аналіз змісту програм виховання і навчання дітей дошкільного віку з розділів: вправи на орієнтування у просторі, загальнорозвивальні вправи, основні рухи.
2. Зміст і методика навчання дітей дошкільного віку вправ на шиккування і перешикування.
3. Зміст і методика навчання дітей дошкільного віку загальнорозвивальних вправ.
4. Зміст і методика навчання дітей дошкільного віку основних рухів.
5. Підсумок заняття.

Рекомендована література:

Основна:

1. Вільчковський Е. С. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку : навч. посіб. Суми : Університет. кн., 2019. 428 с

Додаткова:

1. Гаращенко Л.В. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку: практикум. К. : ТОВ «Лазурит-Поліграф», 2016. 144 с.

## **Практичне заняття 1, 2**

### **Методика навчання дітей дошкільного віку загальнорозвивальних вправ, основних рухів**

#### План заняття:

1. Розроблення комплексів загальнорозвивальних вправ для однієї з вікових груп. Аналіз комплексів вправ за *визначеними критеріями*: відповідність підбору вправ віку дітей; дотримання кількості і дозування вправ у комплексі; дотримання послідовності вправ у комплексі; чи впливає даний комплекс на розвиток основних груп м'язів, дрібних м'язів; підбір предметів для вправ, способи їх роздачі та збору залежно від вікової групи; підготовка до виконання вправ: організація дітей, шикування, перешикування; послідовність навчання: назва вправи, показ, пояснення, методичні вказівки до початку, закінчення вправи, під час виконання вправи, рахунок, темп виконання; відповідність прийомів навчання віку дітей та етапу навчання; попередження та виправлення помилок; керівництво вихователем виконанням вправ відповідно віку дітей. Здійснення індивідуального підходу.

2. Оволодіння методами і прийомами ознайомлення дітей дошкільного віку з основними рухами. Складання плану-конспекту розучування основних рухів. Аналіз показу і пояснення рухової дії за *визначеними критеріями*: створення у дітей правильного уявлення про кожен елемент техніки руху, доцільність використання прийомів показу, пояснення, зорових і звукових орієнтирів, допомоги, вправляння, методичної вказівки, запитань до дітей, оцінки.

#### Рекомендована література:

Основна:

1. Вільчковський Е. С. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку : навч. посіб. Суми : Університет. кн., 2019. 428 с

Додаткова:

2. Гаращенко Л.В. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку: практикум. К. : ТОВ «Лазурит-Поліграф», 2016. 144 с.

## Лекція 2

### Ігрові технології у системі фізичного виховання дітей дошкільного віку

Характеристика рухливої гри як засобу та методу фізичного виховання дітей. Поняття про рухливу гру. Структура рухливої гри. Класифікація рухливих ігор. Значення рухливих ігор для всебічного розвитку дитини дошкільного віку. Особливості рухливих ігор для дітей різних вікових груп. Ігрові вправи у системі фізичного виховання дітей дошкільного віку.

Вплив ігор з елементами спорту та вправ спортивного характеру на зміцнення здоров'я, підвищення рівня рухової підготовленості та формування фізичних якостей. Характеристика ігор з елементами спорту, техніка, тактика, правила.

Види спортивних вправ. Загальна характеристика. Умови для занять спортивними вправами.

Українські народні рухливі ігри як дійовий засіб всебічного розвитку дітей дошкільного віку в умовах національного відродження. Види ігор та їх характеристика: сезонно-обрядові, побутові, ігри-забавлянки, ігри забави, ігри-ловитки.

Використання рухливих ігор в освітньому процесі ЗДО.

Ускладнення та варіативність рухливих ігор. Підготовка вихователя та підготовка дітей до рухливої гри. Методика проведення рухливої гри в різних вікових групах. Особливості організації і керівництва рухливою грою: пояснення змісту та правил гри, прийоми розподілу ролей у грі, регулювання фізичного навантаження, підведення підсумків та оцінка діяльності дітей. Особливості методики проведення українських народних рухливих ігор.

Особливості методики навчання дітей ігор з елементами спорту. Етапи навчання дітей дошкільного віку ігор з елементами спорту. Етапи навчання дітей дошкільного віку вправ спортивного характеру. Правила поведінки дітей та попередження травматизму.

Особливості методики проведення українських народних рухливих ігор. Використання малих фольклорних жанрів під час проведення народних рухливих ігор. Ознайомлення дітей з народними атрибутами до ігор.

*Основні поняття теми:* рухлива гра, ігрова вправа, варіативність ігор, етапи ознайомлення з новою грою, методи і прийоми проведення гри.

*Базисні компетенції з теми:*

- знати теоретичні і методичні основи рухливої гри.

- уміти доцільно підбирати та проводити з дітьми різних вікових груп рухливі ігри, оцінювати їх ефективність;
- уміти розроблювати варіанти знайомих дітям рухливих ігор.

#### **Література:**

1. Богініч О. Л. Фізичне виховання дошкільників засобами гри : навч.-метод. посіб. К.: СП «ЧИП», 2001. 126 с.
2. Вільчковський Е. С. Курок О. І. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку : навч. посіб. 2-ге вид., перероб. та доп. Суми : Університет. кн., 2019. 428 с.

### **Семінарське заняття 2**

#### **Рухливі ігри у системі фізичного виховання дітей дошкільного віку**

##### План заняття:

1. Особливості застосування рухливих ігор та ігрових вправ у педагогічному процесі ЗДО.
2. Особливості використання українських народних рухливих ігор у педагогічному процесі ЗДО.
3. Перевірка виконання самостійної роботи.
4. Підсумок заняття.

##### Рекомендована література:

##### Основна:

1. Богініч О. Л. Фізичне виховання дошкільників засобами гри : навч.-метод. посіб. / Ольга Любомирівна Богініч. – К.: СП «ЧИП», 2001. – 126с.
2. Вільчковський Е. С. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку : навч. посіб. / Е. С. Вільчковський, О. І. Курок. – 2-ге вид., перероб. та доп. – Суми : Університет. кн., 2019. – 428 с.

##### Додаткова:

3. Вільчковський Е.С. Рухливі ігри в дитячому садку . – К.: Радянська школа, 1989. – 176 с.
4. Гаращенко Л.В. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку: практикум: навч.-метод. посіб. / Лариса Василівна Гаращенко.- К. : ТОВ «Лазурит-Поліграф», 2016. – 144 с.

### **Практичне заняття 3, 4**

#### **Розроблення плану-конспекту рухливої гри**

##### План заняття

1. Вправляння студентів у розробленні плану-конспекту розучування нової рухливої гри для однієї з вікових груп. Аналіз проведення рухливої гри в молодшій групі, середній групі, старшій групі *за визначеними критеріями*: доцільність прийомів збору дітей на гру; доцільність прийомів створення ситуативного інтересу до гри; доступність, емоційність, чіткість, послідовність пояснення змісту гри; пояснення правил гри; доцільність прийомів закріплення правил гри залежно від віку; доцільність прийомів вибору ведучого; безпосереднє керівництво грою (емоційність виконання ролі, ігрових дій, чіткість вказівок, керівна роль у зміні ведучих), опосередковане керівництво (своєчасність подачі сигналів, чіткість вказівок, контроль за якістю виконання рухів, дотримання правил, контроль за зміною ведучих); правильність підсумку гри.

## 2. Підсумок заняття.

Рекомендована література:

### Основна:

1. Богініч О. Л. Фізичне виховання дошкільників засобами гри : навч.-метод. посіб. / Ольга Любомирівна Богініч. – К.: СП «ЧИП», 2001. – 126 с.
2. Богініч О. Л., Бабачук Ю.М. Рухливі ігри та ігрові вправи з елементами спортивних ігор для дітей дошкільного віку / О.Л. Богініч, Ю.М. Бабачук – Тернопіль : «Мандрівець», 2014. – 224 с.
3. Вільчковський Е.С., Курок О.І. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку: Навч. посіб. – 2-ге вид., перероб. та доп. – Суми: ВТД «Університетська книга», 2019. – 428 с.

### Додаткова:

1. Андрощук Н.В., Леськів А.Д., Мехоношин С.О. Рухливі ігри та естафети у фізичному вихованні молодших школярів. Методичний посібник. – Тернопіль: Підручники і посібники, 1998. – 112 с.
2. Вільчковський Е.С. Рухливі ігри в дитячому садку . – К.: Радянська школа, 1989. – 176 с.
3. Гаращенко Л.В. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку: практикум: навч.-метод. посіб. / Лариса Василівна Гаращенко.- К. : ТОВ «Лазурит-Поліграф», 2016. – 144 с.
4. Гаращенко Л. В. Картотека рухливих ігор / Лариса Василівна Гаращенко // Методична скарбничка вихователя. – 2016. – № 6. – С. 20–32.
5. Гаращенко Л. В. Картотека рухливих ігор / Лариса Василівна Гаращенко // Методична скарбничка вихователя. – 2016. – № 7. – С. 34–37.

## ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2

# ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ОСНОВИ ТЕХНОЛОГІЇ РЕАЛІЗАЦІЇ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ТА ОЗДОРОВЛЕННЯ ДОШКІЛЬНИКІВ

## Лекція 3

### Технологія реалізації фізкультурно-оздоровчих заходів у розпорядку життєдіяльності дітей в ЗДО

Види фізкультурно-оздоровчих заходів. Значення ранкової гімнастики. Структура і зміст ранкової гімнастики. Вимоги до підбору вправ залежно від місця проведення. Методика проведення ранкової гімнастики в різних вікових групах.

Значення, види і структура гімнастики після сну. Місце проведення, одяг дітей.

Обґрунтування необхідності проведення малих форм активного відпочинку. Вимоги до підбору вправ для фізкультхвилинки. Зміст фізкультурних пауз. Варіанти проведення фізкультхвилинок та фізкультпауз.

Значення загартування для фізичного розвитку дітей. Принципи загартування. Види загартувальних процедур.

*Основні поняття теми:* ранкова гімнастика, гімнастика після сну, гімнастика «пробудження», формування постави, профілактика плоскостопості, фізкультхвилинки, фізкультпаузи.

*Базисні компетенції з теми:*

- знати значення, форми і методи проведення фізкультурно-оздоровчої роботи упродовж дня в ЗДО;
- володіти методикою проведення ранкової гімнастики, різних видів гімнастики після денного сну; фізкультхвилинки, фізкультпаузи.

#### Література:

1. Богінч О.Л. Оздоровча педагогіка. // Дошкільне виховання. – 2002. – №7. – с. 18-19.
2. Вільчковський Е. С. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку : навч. посіб. / Е. С. Вільчковський, О. І. Курок. – 2-ге вид., перероб. та доп. – Суми : Університет. кн., 2019. – 428 с.

## Семінарське заняття 3

## **Технологія реалізації фізкультурно-оздоровчих заходів у розпорядку життєдіяльності дітей в ЗДО**

### План заняття:

1. Роль вихователя в організації ранкової гімнастики у приміщенні та на повітрі.
2. Особливості організації та проведення різних видів гімнастики після сну.
3. Основні вимоги до вибору вправ для фізкультхвилинок.
4. Зміст та організація відпочинку між заняттями.

### Рекомендована література:

#### Основна:

1. Богініч О.Л. Оздоровча педагогіка. // Дошкільне виховання. – 2002. – №7. – с. 18-19
2. Вільчковський Е.С., Курок О.І. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку: Навч. посіб. – 2-ге вид., перероб. та доп. – Суми: ВТД «Університетська книга», 2019. – 428 с.

#### Додаткова:

1. Вільчковський Е.С. Ранкова гімнастика дошкільників під музику. – К., 1989. – 134 с.
2. Гаращенко Л.В. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку: практикум: навч.-метод. посіб. / Лариса Василівна Гаращенко.- К. : ТОВ «Лазурит-Поліграф», 2016. – 144 с.

## **Практичне заняття 5, 6, 7**

### **Організація та проведення фізкультурно-оздоровчих заходів**

#### План заняття:

1. Складання комплексів ранкової гімнастики та аналіз фрагментів ранкової гімнастики за критеріями: підбір вправ, їх послідовність, дозування; різноманітність вихідних положень; використання прийомів навчання; доцільне використання методичних вказівок; види ходьби, їх доцільність; наявність вправ на дихання; використання малорухливої гри; доцільні прийоми керівництва залежно від вікової групи; уміння підтримати інтерес, темп проведення, емоційність, увагу; чи був здійснений оздоровчо-зміцнювальний вплив вправ на дитячий організм; чи була досягнута основна мета ранкової гімнастики – особливим чином організоване спілкування дітей у процесі рухової діяльності, підвищення емоційного тону як результат м'язової радості від рухів у колективі ровесників, зняття психологічної напруги від розставання із батьками, концентрація уваги, покращення поведінки.

2. Складання комплексів гімнастики після сну та аналіз за критеріями: використання видів ходьби та бігу для профілактики плоскостопості; доцільність підбору спеціальних загальнорозвивальних вправ для постави та стопи, їх кількість, дозування; проведення вправ з різних вихідних положень, зокрема, з положення лежачи, сидячи, що зменшують навантаження на хребет, їх кількість, дозування; доцільність підбору вправ на дихання; використання різноманітних прийомів проведення вправ та рухів (якість показу та пояснення; чи була досягнута основна мета гімнастики після сну – профілактика плоскостопості, формування правильної постави.
3. Підсумок заняття.

Рекомендована література:

Основна:

3. Богініч О.Л. Оздоровча педагогіка. // Дошкільне виховання. – 2002. – №7. – с. 18-19
4. Вільчковський Е.С., Курок О.І. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку: Навч. посіб. – 2-ге вид., перероб. та доп. – Суми: ВТД «Університетська книга», 2019. – 428 с.

Додаткова:

4. Вільчковський Е.С. Ранкова гімнастика дошкільників під музику. – К., 1989. – 134 с.
5. Гаращенко Л.В. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку: практикум: навч.-метод. посіб. / Лариса Василівна Гаращенко.- К. : ТОВ «Лазурит-Поліграф», 2016. – 144 с.

## Лекція 4, 5

### Технологія проведення занять з фізичної культури в ЗДО

Заняття з фізичної культури – основна форма роботи з фізичного виховання. Типи занять. Обґрунтування типової структури заняття з фізичної культури.

Способи організації дітей на занятті з фізичної культури. Моторна щільність фізкультурного заняття. Шляхи регулювання фізичних, емоційних та психічних навантажень на фізкультурних заняттях.

Методика проведення занять з фізичної культури в різних вікових групах.

Особливості організації та методики проведення занять з фізичної культури в різних вікових групах на повітрі. Варіанти проведення фізкультурних занять на повітрі.

*Основні поняття теми:* заняття з фізичної культури, типи занять, структура заняття, моторна щільність, способи організації.



*Базисні компетенції з теми:*

- знати значення, структуру, методика, форми проведення фізкультурних занять у залі та на повітрі;
- уміти оцінювати ефективність проведення фізкультурних занять;
- володіти методикою ефективного проведення фізкультурних занять.

**Література:**

1. Богініч О. Здоров'я та фізичний розвиток дитини: реалізація завдань освітньої лінії «Особистість дитини» / Ольга Богініч // Дошкіль. виховання. – 2012.– № 9. – С. 3–7.
2. Богініч О. Пріоритети у сфері фізичного розвитку дитини дошкільного віку /Ольга Богініч // Оптимізація фізичного розвитку дитини у вітчизняній системі освіти : монографія / Е. Вільчковський, Н. Денисенко, А. Цьось та ін. – Запоріжжя: ЗОППО, 2010. – С. 124–148.
3. Вільчковський Е. С. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку : навч. посіб. / Е. С. Вільчковський, О. І. Курок. – 2-ге вид., перероб. та доп. – Суми : Університет. кн., 2019. – 428 с.
4. Вільчковський Е. С. Удосконалення системи фізичного виховання дітей дошкільного віку / Вільчковський Е. С., Денисенко Н. Ф. // Розвиток інтелекту і творчості у дітей дошкільного віку : матеріали міжвуз. наук.-практ. конф. – Кременець, 1995. – Ч. II. – С. 9–12.
5. Вільчковський Е.С., Беленька Г.В., Богініч О.Л. Сюжетні заняття з фізичної культури з дітьми дошкільного віку: Методичні вказівки до проведення занять з фізичної культури. – К., 1996. – 74 с.
6. Гаращенко Л. В. До проблеми здоров'язбереження у фізичному вихованні дітей дошкільного віку: фізична культура на повітрі / Лариса Василівна Гаращенко // Дошкіль. виховання. – 2012. – № 5. – С. 28–31.
7. Гаращенко Л. В. Способи організації дітей на фізкультурному занятті: здоров'язбережувальний підхід / Лариса Василівна Гаращенко // Дошкіль. виховання. – 2014. – № 3. – С. 25–29.

**Семінарське заняття 4**

**Технологія проведення занять з фізичної культури в ЗДО**

План заняття:

1. Обґрунтування типової структури фізкультурного заняття в залі та на повітрі.
2. Типи фізкультурних занять.
3. Способи організації дітей для виконання основних рухів на занятті з фізичної культури.
4. Перевірка виконання самостійної роботи.
5. Підсумок заняття.

Рекомендована література:

Основна:

1. Вільчковський Е.С., Курок О.І. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку: Навч. посіб. – 2-ге вид., перероб. та доп. – Суми: ВТД «Університетська книга», 2019. – 428 с.

Додаткова:

1. Вільчковський Е.С., Беленька Г.В., Богініч О.Л. Сюжетні заняття з фізичної культури з дітьми дошкільного віку: Методичні вказівки до проведення занять з фізичної культури. – К., 1996. – 74 с.

2. Гаращенко Л. В. Заняття з фізичної культури ігрового типу для дошкільнят: [методичний посібник для педагогів дошкільних закладів]. – К.: Славутич-Дельфін, 2009. – 76 с.

3. Гаращенко Л.В. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку: практикум: навч.-метод. посіб. / Лариса Василівна Гаращенко.- К. : ТОВ «Лазурит-Поліграф», 2016. – 144 с.

## Практичне заняття 8, 9, 10

### Організація та проведення занять з фізичної культури для дітей дошкільного віку

#### План заняття:

1. Складання планів занять з фізичної культури для дітей молодшого та старшого дошкільного віку. Аналіз фрагментів занять за критеріями:

*Підготовча частина:* послідовність різних видів ходьби та бігу, темп виконання, дозування, відповідність прийомів віку, підготовленості дітей, етапу навчання; комплекс загальнорозвивальних вправ (якість показу, пояснення, вказівок, доцільність прийомів навчання вправ, послідовність, дозування вправ, кількість у комплексі);

*Основна частина:* основні рухи (підбір рухів залежно від їх складності, етапу навчання, якість показу та пояснення, доцільність прийомів навчання під час виконання дітьми рухів, доцільність способів організації дітей; рухлива гра (прийоми створення ситуативного інтересу до гри, доступність, емоційність, чіткість, послідовність пояснення змісту гри, доцільність прийомів закріплення гри віку та етапу ознайомлення з грою, доцільність прийомів вибору ведучого, безпосереднє керівництво грою (емоційність виконання ролі, ігрових дій, чіткість вказівок, керівна роль у зміні ведучих), опосередковане керівництво (своєчасність подачі сигналів, чіткість вказівок, контроль за якістю виконання рухів, дотримання правил, контроль за зміною ведучих);

*Заклучна частина:* регулювання фізичного навантаження (відповідність вправ та ігор на відновлення дихання типу заняття, віку дітей, емоційність, уміння володіти голосом), підсумок заняття.

2. Перевірка виконання самостійної роботи.

3. Підсумок заняття.

Рекомендована література:

Основна:

1. Вільчковський Е.С., Курок О.І. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку: Навч. посіб. – 2-ге вид., перероб. та доп. – Суми: ВТД «Університетська книга», 2019. – 428 с.

Додаткова:

1. Вільчковський Е.С., Беленька Г.В., Богініч О.Л. Сюжетні заняття з фізичної культури з дітьми дошкільного віку: Методичні вказівки до проведення занять з фізичної культури. – К., 1996. – 74 с.

2. Гаращенко Л.В. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку: практикум: навч.-метод. посіб. / Лариса Василівна Гаращенко.- К. : ТОВ «Лазурит-Поліграф», 2016. – 144 с.

**Лекція 6****Технології забезпечення рухової активності дітей дошкільного віку у повсякденній життєдіяльності**

Характеристика активних форм роботи з фізичного виховання: піші переходи та прогулянки за межі дошкільного навчального закладу, фізкультурні розваги та свята, дні здоров'я. Організація та методика проведення піших переходів і прогулянок за межі дошкільного навчального закладу.

Фізкультурні розваги у системі фізичного виховання дітей дошкільного віку. Варіанти фізкультурних розваг для дітей молодшого і старшого дошкільного віку. Фізкультурні свята у системі фізичного виховання дітей дошкільного віку. Організація та проведення фізкультурних свят в дошкільному навчальному закладі. Дні здоров'я у системі фізичного виховання дітей дошкільного віку. Зміст, організація дітей.

Індивідуальна робота з дітьми з фізичного виховання, її мета, зміст, організація, методика проведення. Організація самостійної рухової діяльності дітей дошкільного віку. Керівництво самостійною руховою діяльністю з боку вихователя. Рухлива гра як самостійна форма роботи для підвищення рухової активності дітей.

*Основні поняття теми:* активні форми роботи з фізичного виховання, індивідуальна робота, самостійна рухова діяльність.

*Базисні компетенції з теми:*

- знати значення та методику проведення всіх форм активного відпочинку;
- уміти розроблювати сценарії та проводити різні форми активного відпочинку;

- уміти створювати умови для змістовної самостійної рухової діяльності та забезпечити керівництво з урахуванням індивідуального стилю рухової поведінки;
- знати напрями індивідуальної роботи з дітьми;
- знати правила безпеки у процесі рухової активності дітей у повсякденній життєдіяльності.

#### **Література:**

1. Вільчковський Е. С. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку : навч. посіб. / Е. С. Вільчковський, О. І. Курок. – 2-ге вид., перероб. та доп. – Суми : Університет. кн., 2010. – 428 с.
2. Вільчковський Е. С. Організація рухового режиму дітей у дошкільних навчальних закладах : навч.-метод. посіб. / Е. С. Вільчковський, Н. Ф. Денисенко.– Тернопіль : Мандрівець, 2008. – 128 с.

### **Семінарське заняття 5**

#### **Активізація рухового режиму в повсякденній життєдіяльності**

##### План заняття:

1. Фізкультурні розваги та свята у системі фізичного виховання в ЗДО.
2. Піші переходи у системі фізичного виховання.
3. Дні здоров'я у системі фізичного виховання.
4. Індивідуальна робота з фізичного виховання в ЗДО.
5. Самостійна рухова діяльність дітей дошкільного віку.
6. Перевірка виконання самостійної роботи.
7. Підсумок заняття.

##### Рекомендована література:

##### Основна:

1. Вільчковський Е.С., Курок О.І. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку: Навч. посіб. – 2-ге вид., перероб. та доп. – Суми: ВТД «Університетська книга», 2010. – 428 с.
2. Вільчковський Е. С. Організація рухового режиму дітей у дошкільних навчальних закладах : навч.-метод. посіб. / Е. С. Вільчковський, Н. Ф. Денисенко.– Тернопіль : Мандрівець, 2008. – 128 с.

##### Додаткова:

3. Гаращенко Л.В. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку: практикум: навч.-метод. посіб. / Лариса Василівна Гаращенко.- К. : ТОВ «Лазурит-Поліграф», 2016. – 144 с.

### **Практичне заняття 11, 12**

#### **Планування форм активного відпочинку дітей в ЗДО**

##### План заняття:

1. Планування та аналіз різних варіантів фізкультурних розваг.

2. Планування та аналіз Днів здоров'я в ЗДО.
3. Підсумок заняття.

Рекомендована література:

Основна:

1. Вільчковський Е.С., Курок О.І. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку: Навч. посіб. – 2-ге вид., перероб. та доп. – Суми: ВТД «Університетська книга», 2010. – 428 с.
2. Вільчковський Е. С. Організація рухового режиму дітей у дошкільних навчальних закладах : навч.-метод. посіб. / Е. С. Вільчковський, Н. Ф. Денисенко.– Тернопіль : Мандрівець, 2008. – 128 с.

Додаткова:

3. Гаращенко Л.В. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку: практикум: навч.-метод. посіб. / Лариса Василівна Гаращенко.- К. : ТОВ «Лазурит-Поліграф», 2016. – 144 с.

\

## **ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3 ОРГАНІЗАЦІЯ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ТА ОЗДОРОВЛЕННЯ В ЗДО**

### **Лекція 7**

#### **Руховий режим ЗДО. Інноваційні технології у системі фізичного виховання та оздоровлення дітей дошкільного віку**

Поняття «рухова активність». Види рухової активності: цілеспрямована та довільна. Якісна та кількісна характеристика рухової активності дітей. Дослідження проблеми рухової активності дітей дошкільного віку. Поняття про активний та пасивний руховий режим. Ознаки пасивного рухового режиму. Наслідки пасивного рухового режиму. Значення рухового режиму для організації фізичного виховання та прогнозування здоров'я, фізичного розвитку, рухової підготовленості дітей дошкільного віку в ДНЗ.

Шляхи оптимізації рухової активності дітей дошкільного віку на заняттях з фізичної культури. Шляхи оптимізації рухової активності дітей дошкільного віку під час різних форм роботи з фізичного виховання у повсякденному житті. Вплив гри на підвищення рухової активності дошкільників на заняттях з фізичного виховання та у повсякденному житті.

Інноваційні технології у фізичному вихованні та оздоровленні дітей дошкільного віку.

*Основні поняття теми:* руховий режим, довільна та цілеспрямована рухова активність, пасивний руховий режим, активний руховий режим, форми роботи з фізичного виховання, інноваційні технології.

*Базисні компетенції з теми:*

- розуміти сутність і значення рухового режиму для всебічного розвитку дитини;
- уміти розроблювати руховий режим для дітей різних вікових груп з урахуванням специфіки ЗДО;
- засвоїти принципи відбору та методи ефективного використання фізкультурно-ігрового обладнання для ЗДО;
- оцінювати наявність оптимальних умов для використання ефективних новітніх технологій в галузі фізичного виховання.

**Література:**

1. Вільчковський Е. С. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку : навч. посіб. / Е. С. Вільчковський, О. І. Курок. – 2-ге вид., перероб. та доп. – Суми : Університет. кн., 2019. – 428 с.
2. Вільчковський Е. С. Організація рухового режиму дітей у дошкільних навчальних закладах : навч.-метод. посіб. / Е. С. Вільчковський, Н. Ф. Денисенко.– Тернопіль : Мандрівець, 2008. – 128 с.
3. Вільчковський Е. С. Удосконалення системи фізичного виховання дітей дошкільного віку / Вільчковський Е. С., Денисенко Н. Ф. // Розвиток інтелекту і творчості у дітей дошкільного віку : матеріали міжвуз. наук.-практ. конф. – Кременець, 1995. – Ч. II. – С. 9–12.

## **Семінарське заняття 6**

### **Умови реалізації принципу оздоровчої спрямованості освітнього процесу ЗДО**

План заняття:

1. Причини пасивного рухового режиму в закладі дошкільної освіти.
2. Шляхи оптимізації рухового режиму. Застосування варіативних ефективних профілактичних та фізкультурно-оздоровчих технологій в освітньому процесі.

Рекомендована література:

Основна:

1. Богініч О. Здоров'я та фізичний розвиток дитини: реалізація завдань освітньої лінії «Особистість дитини» / Ольга Богініч // Дошкіль. виховання. – 2012.– № 9. – С. 3–7.

2. Вільчковський Е.С., Курок О.І. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку: Навч. посіб. – 2-ге вид., перероб. та доп. – Суми: ВТД «Університетська книга», 2019. – 428 с.

3. Е. С. Організація рухового режиму дітей у дошкільних навчальних закладах : навч.-метод. посіб. / Е. С. Вільчковський, Н. Ф. Денисенко.– Тернопіль : Мандрівець, 2008. – 128 с.

Додаткова:

4. Гаращенко Л.В. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку: практикум: навч.-метод. посіб. / Лариса Василівна Гаращенко.- К. : ТОВ «Лазурит-Поліграф», 2016. – 144 с.

## Семінар 7

### Проблеми фізичної підготовки дошкільників до навчання у школі

#### План заняття:

1. Забезпечення оздоровчої та розвивальної функції фізичної освіти в умовах ЗДО.
2. Показники фізичної готовності як однієї із складових готовності дошкільника до навчання у школі.

#### Рекомендована література:

Основна:

1. Богініч О. Здоров'я та фізичний розвиток дитини: реалізація завдань освітньої лінії «Особистість дитини» / Ольга Богініч // Дошкіль. виховання. – 2012.– № 9. – С. 3–7.

2. Богініч О. Пріоритети у сфері фізичного розвитку дитини дошкільного віку /Ольга Богініч // Оптимізація фізичного розвитку дитини у вітчизняній системі освіти : монографія / Е. Вільчковський, Н. Денисенко, А. Цьось та ін. – Запоріжжя: ЗОППО, 2010. – С. 124–148.

3. Вільчковський Е.С., Курок О.І. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку: Навч. посіб. – 2-ге вид., перероб. та доп. – Суми: ВТД «Університетська книга», 2019. – 428 с.

4. Е. С. Організація рухового режиму дітей у дошкільних навчальних закладах : навч.-метод. посіб. / Е. С. Вільчковський, Н. Ф. Денисенко.– Тернопіль : Мандрівець, 2008. – 128 с.

Додаткова:

5. Гаращенко Л.В. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку: практикум: навч.-метод. посіб. / Лариса Василівна Гаращенко.- К. : ТОВ «Лазурит-Поліграф», 2016. – 144 с.

## Практичне заняття 13, 14

### Планування та облік роботи з фізичного виховання

План заняття:

1. Планування фізичних вправ (рухливих ігор та комплексу основних рухів) на прогулянці для дітей молодшого, середнього та старшого дошкільного віку.

Рекомендована література:

Основна:

1. Вільчковський Е.С., Курок О.І. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку: Навч. посіб. – 2-ге вид., перероб. та доп. – Суми: ВТД «Університетська книга», 2019. – 428 с.

Додаткова:

2. Гаращенко Л.В. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку: практикум: навч.-метод. посіб. / Лариса Василівна Гаращенко.- К. : ТОВ «Лазурит-Поліграф», 2016. – 144 с.



## 6. Контроль навчальних досягнень

### 6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студентів	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількісні одиниць	Максимальна кількість балів	Кількісні одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	2	<b>2</b>	4	<b>4</b>	1	<b>1</b>
Відвідування семінарських занять	1	2	<b>2</b>	3	<b>3</b>	2	<b>2</b>
Робота на семінарському занятті	10	2	<b>20</b>	3	<b>30</b>	2	<b>20</b>
Відвідування практичних занять	1	4	<b>4</b>	8	<b>8</b>	2	<b>2</b>
Робота на практичному занятті	10	4	<b>40</b>	8	<b>80</b>	2	<b>20</b>
Виконання завдань для самостійної роботи	3	-	-	3	<b>15</b>	-	-
Виконання модульної роботи	25	1	<b>25</b>	2	<b>50</b>	1	<b>25</b>
<b>Разом</b>		<b>15</b>	<b>93</b>	<b>31</b>	<b>190</b>	<b>10</b>	<b>70</b>
Максимальна кількість балів: 353							
Розрахунок коефіцієнта: 5,9							

Система оцінювання навчальних досягнень студентів заочної форми навчання

Вид діяльності студентів	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	
		Кількісні	Максимальна кількість балів	Кількісні одиниць	Максимальна кількість балів	Кількісні одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	-	-	2	<b>2</b>	-	-
Відвідування семінарських занять	1	<i>1</i>	<b>1</b>	-	-	<i>1</i>	<b>1</b>
Робота на семінарському занятті	10	<i>1</i>	<b>10</b>	-	-	<i>1</i>	<b>10</b>
Відвідування практичних занять	1	<i>1</i>	<b>1</b>	3	<b>3</b>	-	-
Робота на практичному занятті	10	<i>1</i>	<b>10</b>	3	<b>30</b>	<i>1</i>	<b>10</b>
Виконання завдань для самостійної роботи	5	-	-	3	<b>15</b>	-	-
Разом		<i>4</i>	<b>22</b>	<i>11</i>	<b>48</b>	<i>3</i>	<b>21</b>
Максимальна кількість балів: 91							
Розрахунок коефіцієнта: 1,5							

**6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання (денна і заочна форма навчання).**

**Тема 4. Технологія проведення занять з фізичної культури в ЗДО**

**Завдання:**

1. Складіть план заняття з фізичної культури мішаного типу для дітей другої молодшої, середньої, старшої групи (за кожний конспект заняття - 5 балів).

*Критерії оцінювання:* дотримання кількості, послідовності та чергування фізичних вправ відповідно до структури заняття, дотримання

вимог щодо кількості, послідовності вправ у комплексі, дозування кожної вправи, правил запису вправ відповідно до гімнастичної термінології; дотримання етапів послідовності розучування нової рухливої гри; доцільність вибору способів організації дітей для виконання основних рухів в основній частині заняття відповідно до етапу формування рухової навички.

### **6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.**

Семестровий (підсумковий) контроль засвоєння студентом теоретичного та практичного матеріалу з навчальної дисципліни відбувається у формі екзамену. До складання екзамену допускаються студенти, які виконали всі види робіт, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни та за результатами поточного контролю сумарно набрали не менше 35 балів.

Метою семестрового екзамену є перевірка рівня засвоєння студентами основ професійної діяльності педагога в галузі фізичного виховання та оздоровлення дітей дошкільного віку.

Завдання екзамену:

- оцінка якості теоретичної і професійно-практичної фахової підготовки студентів;
- виявлення рівня знань про використання у майбутній професійній діяльності різноманітних інноваційних оздоровчих технологій.

Програмою передбачено проведення екзамену у вигляді комп'ютерного тестування. Кількість варіантів тестів відповідає кількості студентів групи. Максимальна кількість балів за виконання тестових завдань – 40 балів. Тривалість виконання тестів – академічна година.

Комп'ютерне тестування включає 40 тестових завдань різних типів, а саме: тести з єдиною правильною вибірковою відповіддю (у вигляді слова, фрази тощо); тести з декількома правильними відповідями; тести, що складаються з питань, що мають дві відповіді, одна, з яких правильна, а інша – хибна; тести на визначення відповідності.

За правильну відповідь на кожне із 40 тестових завдань студент отримує 1 бал. Загальна кількість балів, які можна максимально отримати за правильне виконання тестів цього блоку становить 40 балів.

#### **Шкала і критерії оцінювання тестових завдань**

<b>Підсумкова кількість балів</b>	<b>Критерії оцінювання</b>
-----------------------------------	----------------------------

(max – 40)	Обсяг виконаних завдань (%)	Кількість правильних відповідей
<b>38 - 40</b>	кількість правильно виконаних тестових завдань становить не менше 95% від загальної кількості відповідей;	38-40
<b>34 - 37</b>	кількість правильно виконаних тестових завдань становить не менше 85 - 93% від загальної кількості відповідей;	34-37
<b>30 - 33</b>	кількість правильно виконаних тестових завдань становить не менше 75 - 83% від загальної кількості відповідей	30-33
<b>26 - 29</b>	кількість правильно виконаних тестових завдань становить не менше 65 - 73% від загальної кількості відповідей	26-29
<b>20 - 25</b>	кількість правильно виконаних тестових завдань становить не менше 50 - 63% від загальної кількості відповідей	20-25
<b>0 - 19</b>	кількість правильно виконаних тестових завдань становить менше 50% від загальної кількості відповідей; низький рівень знань	1-19

Приклади тестових завдань:

**1. Вкажіть правильні відповіді.**

Засоби фізичного виховання та оздоровлення дітей дошкільного віку:

- А фізичні вправи
- Б заняття з фізичної культури
- В оздоровчі сили природи
- Г спортивне свято
- Д гігієнічні фактори

**2. Вкажіть правильну відповідь.**

За станом здоров'я, фізичного розвитку, рівнем фізичної підготовленості дітей розподіляють на групи здоров'я:

- А слабку, середню, сильну
- Б основну, підготовчу, спеціальну
- В оздоровчу, фізкультурну, спортивну
- Г без відхилень у стані здоров'я, з відхиленнями у стані здоров'я

3. Чи вірним є твердження, що пальчикові вправи можна використовувати в усіх вікових групах?

- А так

Б ні

#### 4. Встановіть відповідність частин.

А інноваційні оздоровчі технології:

Б оздоровчі технології терапевтичного спрямування:

- 1) Фітболгімнастика
- 2) Фітотерапія
- 3) Кольоротерапія
- 4) пальчикові вправи
- 5) дихальна гімнастика
- 6) сміхотерапія
- 7) аромотерапія
- 8) казкотерапія
- 9) музикотерапія
- 10) психогімнастика

#### 5. Відтворіть правильну послідовність.

Встановіть правильну послідовність складових готовності бути здоровим:

1. Здатність (можу) будувати свої відносини із самим собою та довкіллям
2. Потреба (хочу) бути здоровим.
3. Рішучість (буду) жити за природо відповідними законами.

#### 6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю.

Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю:

1. Характеристика засобів фізичного виховання дошкільників.
2. Співвідношення дидактичних методів і прийомів навчання дітей фізичних вправ на різних етапах формування рухової навички.
3. Види вправ на шикування та перешикування. Методика навчання дітей вправ на шикування та перешикування у різних вікових групах.
4. Зміст і методика навчання загальнорозвивальних вправ дітей різних вікових груп.
5. Види основних рухів та їх характеристика (ходьба, біг, лазіння, стрибки, метання, вправи у рівновазі). Техніка основних рухів Методика навчання основних рухів дітей різних вікових груп.
6. Поняття про рухливу гру. Структура рухливої гри. Класифікація рухливих ігор. Відмінність рухливих ігор та ігрових вправ.

7. Методика проведення рухливої гри в різних вікових групах. Особливості організації і керівництва рухливою грою: пояснення змісту та правил гри, прийоми розподілу ролей у грі, регулювання фізичного навантаження, підведення підсумків та оцінка діяльності дітей. Варіативність рухливих ігор.
8. Типи занять з фізичної культури.
9. Типова структура заняття з фізичної культури.
10. Способи організації дітей на занятті з фізичної культури.
11. Методика проведення занять з фізичної культури в різних вікових групах.
12. Особливості організації та проведення фізкультурних занять на повітрі.
13. Структура і зміст ранкової гімнастики. Методика проведення ранкової гімнастики.
14. Види і структура гімнастики після сну, місце проведення. Методика проведення гімнастики після сну.
15. Вимоги до підбору вправ для фізкультхвилинки. Варіанти проведення фізкультхвилинки і фізкультпауз.
16. Варіанти фізкультурних розваг для дітей молодшого і старшого дошкільного віку.
17. Дні здоров'я у системі фізичного виховання дітей дошкільного віку.
18. Індивідуальна робота з дітьми з фізичного виховання, її мета, зміст, організація, методика проведення.
19. Організація та методика проведення піших переходів.
20. Організація самостійної рухової діяльності дітей дошкільного віку.
21. Забезпечення рухової активності дітей раннього віку.
22. Види планування з фізичного виховання дітей дошкільного віку.
23. Поняття про активний та пасивний руховий режим.
24. Інноваційні технології у фізичному вихованні та оздоровленні дітей дошкільного віку.

## **6.6. Шкала відповідності оцінок**

Рейтингова оцінка	Оцінка за 100-бальною шкалою	Значення оцінки
<b>A</b>	<b>90-100</b> балів	<b>Відмінно</b> – відмінний рівень знань, умінь, навичок в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
<b>B</b>	<b>82-89</b> балів	<b>Дуже добре</b> – достатньо високий рівень знань, умінь, навичок в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих, грубих помилок
<b>C</b>	<b>75-81</b> балів	<b>Добре</b> – в цілому добрий рівень знань, умінь, навичок з незначною кількістю помилок
<b>D</b>	<b>69-74</b> бали	<b>Задовільно</b> – посередній рівень високий рівень знань, умінь, навичок із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
<b>E</b>	<b>60-68</b> балів	<b>Достатньо</b> – мінімально можливий допустимий рівень знань, умінь, навичок
<b>F, FX</b>	<b>1-59</b> балів	<b>Незадовільно</b> з обов'язковим повторним проходженням – досить низький рівень знань, умінь, навичок, що вимагає повторного проходження

## 7. Навчально-методична картка дисципліни

Разом: 120 год, лекції – 14 год, сем. – 14 год, практик. – 28 год, СР – 26 год, МКР – 8 год.

Модулі	Змістовий модуль I Змістовий модуль II Змістовий модуль III							
	1 1 б.	2 1 б.	3 1 б.	4, 5 2 б.	6 1 б.		7 1 б.	
Лекції								
<b>Теми лекцій</b>	Зміст і методика навчання дітей вправ на орієнтування у просторі, ЗРВ, ОР	Ігрові технології у системі фізичного виховання дітей	Технології реалізації фізкультурно-оздоровчих заходів у розпорядку дня	Технологія проведення заняття з фізичної культури	Технології забезпечення рухової активності дітей дошкільного віку	Планування та облік роботи з фізичного виховання	Руховий режим ЗДО	
семінарські	1 11 б.	2 11 б.	3 11 б.	4 11 б.	5 11 б.		6 11 б.	7 11 б.
<b>Теми семінар. занять</b>	Гімнастика у навчанні дітей фізичних вправ	Рухливі ігри у системі фізичного виховання дітей	Технології реалізації фізкультурно-оздоровчих заходів у розпорядку дня	Технологія проведення заняття з фізичної культури	Активізація рухового режиму в повсякденній життєдіяльності		Умови реалізації принципу оздоровчої спрямованості освітнього процесу ЗДО	Проблеми фізичної підготовки дошкільників до навчання у школі
практичні	1,2 22 б.	3,4 22 б.	5,6,7 33 б.	8,9,10 33 б.	11,12 22 б.	13,14 22 б.		



<b>Теми практичних занять</b>	Методика навчання дітей дошкільного віку ЗРВ	Розроблення плану-конспекту рухливої гри для дітей дошкільного віку	Організація та проведення фізкультурно-оздоровчих заходів	Організація та проведення занять з фізичної культури для дітей дошкільного віку	Планування форм активного відпочинку дітей в ЗДО	Планування та облік роботи з фізичного виховання		
<b>СР</b>				<b>15</b>				
<b>МК</b>	<b>25</b>		<b>25</b>	<b>25</b>		<b>25</b>		
Максимальна кількість балів: 353 Розрахунок коефіцієнта: 5,9								

## 8. Рекомендовані джерела

### Основна (базова) література:

1. Богініч О. Л. Фізичне виховання дошкільників засобами гри : навч.-метод. посіб. К.: СП «ЧИП», 2019. 126 с.
2. Богініч О. Л., Бабачук Ю.М. Рухливі ігри та ігрові вправи з елементами спортивних ігор для дітей дошкільного віку Тернопіль : «Мандрівець», 2014. 224 с.
3. Богініч О. Пріоритети у сфері фізичного розвитку дитини дошкільного віку. Оптимізація фізичного розвитку дитини у вітчизняній системі освіти : монографія. Запоріжжя: ЗОППО, 2018 . С. 124–148.
4. Вільчковський Е. С. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку : навч. посіб. Суми : Університет. кн., 2019. 428 с.
5. Богініч О. Л., Левінець Н. В. , Лохвицька Л. В., Сварковська Л. А. Фізичне виховання, основи здоров'я та безпеки життєдіяльності дітей старшого дошкільного віку : навч.-метод. посіб. К.: Генеза, 2018. 127 с.

### Додаткова література:

1. Беленька Г. В. Богініч О. Л. , Машовець М. А. Здоров'я дитини – від родини. К.: СПД Богданова А. М., 2006. 220 с.
2. Богініч О. Л. Здоров'я та фізичний розвиток дитини. *Дошкільне виховання*. 2014. № 7. С. 3–8.
3. Вільчковський Е. С. Денисенко Н. Ф. Організація рухового режиму дітей у дошкільних навчальних закладах : навч.-метод. посіб. Тернопіль : Мандрівець, 2018. 128 с.
4. Вільчковський Е. С. Денисенко Н. Ф., Шевченко Ю. М. Інтеграція рухів і музики у фізичному розвитку дітей старшого дошкільного віку навчально-методичний посібник. Тернопіль : Мандрівець, 2010. 144 с.
5. Гаращенко Л.В. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку: практикум: навч.-метод. посіб. К. : ТОВ «Лазурит-Поліграф», 2016. 144 с.